

DACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BdI Regele Ferdinand No. 5.
A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Apare zilnic la orele 8 după amiază.

Note zilnice

Două primejdii egale

Preocupările de azi ale Europei se polarizează în jurul unor două chestiuni: răspunderile în atentatul dela Marsilia și problema Sarre. Ambele interesează direct Europa, pentru că dacă ele nu ar fi rezolvate mulțumirilor, pot da naștere la un război, mai grozav și mai dur decât ale cărui consecințe și urmări le trăim azi.

Prima chestiune, — stabilirea răspunderilor în atentatul dela Marsilia — Jugoslavia a decis să scrie un memoriu Ligii Națiunilor. Jugoslavia este în dreptul său nu numai să ceară, dar să pretindă stabilirea răspunderilor, prin intermediul Ligii Națiunilor, odată pentru că prin aceasta își manifestă spiritul său pacifist și dorința sa de a nu tulbura pacea europeană. A doua oară, pentru a nu fi acuzată, că a procedat după exemplul monarhiei Austro-Ungare, în cazul asasinării arhiducelui Franz Ferdinand la Sarajevo, procedeu care ar duce la un alt război.

Faptul că Jugoslavia, pentru a alege la satisfacție, a ales drumul care duce pe la Liga Națiunilor, e în sine o NU dorință războiului ca mijloc de satisfacție și răzburare față de acele care i-au asasinat regele. Procedul jugoslav a făcut impresie deosebit de bună asupra tuturor cercurilor politice din occident și mai cu seamă în Franța. Răspunderile, — scrie presa franceză, — constituie o problemă pe care trebuie rezolvată. Societatea Națiunilor oferă posibilitatea de a substitui procedura internațională, care poate menaja susceptibilitățile, în locul unor discuții directe, cari ar putea duce la surprize neplăcute. Este sigur, că Cehoslovacia și România, vor sprijini, din toate puterile nota jugoslavă.

Dar ce va fi dacă, prin intermediul Societății Națiunilor, nu se va recurge la discuții directe, cari, în urma declarațiilor d-lui Gombos, ca președintele consiliului de ministri al Ungariei consideră ca nedemn de a da vre-un răspuns acuzațiilor ziarului „Vreme”, — se amână destul de dificil și cu rezultate din cele mai grave?

A doua chestie importantă pentru pacea Europei, este problema Sarre. Dar în ce constă această problemă? În cursul războiului armate germane au distrus minele de cărbuni din nordul Franței, cu scopul de a face tributară industria franceză combustibilului german. Ca o despăgubire, la încheierea păcii, Franța a cerut bazinul Sarre. Câteva state s'au opus. În discuție a intervenit Anglia care a propus, ca finutul Sarre să fie trecut sub administrația Societății Națiunilor până la data de 13 Ianuarie 1935, când populația, prin plebiscit, va hotărî cărui stat, — Franței sau Germaniei, — se va alipi.

Problema, în aparență pare simplă. Insa băncile și metalurgia franceză au investit în diferite întreprinderi din Sarre mai bine de 200 milioane franci aur. Mai sunt, de asemenea, și importante investiții străine. Așadar de asta, în Sarre circulă în miliard și jumătate de franci francezi. Ce destinație se va da acestei sume?

că a provinciei s'a deslipit de complexul economic al Germaniei. Din producția totală, 70 la sută se importă în Franța și numai 10 la sută în Germania.

Din punct de vedere al libertăților politice și religioase, nu se poate neglija nici situația catolicilor (70 la sută), nici situația muncitorilor (58 la sută), care nu se pot împăca cu regimul nazist. Mai cu seamă existența masselor muncitorești e amenințată de schimbarea de regim, căci în Sarre șomajul e mult mai redus decât în celelalte regiuni industriale din Germania.

Și în afară de aceste, Germania face o propagandă imensă pentru a influența populația din Sarre, propagandă care a agravat mult situația. Ba mai mult, Germania a concentrat batalioanele de asalt hitleriste, la frontiera finutului Sarre. Faptul acesta a fost considerat, ca o intenție de năvălire a germanilor spre a viola atât voința populației, cât și dispozițiile tratatelor de pace.

În fața acestei situații, comisiunea Ligii Națiunilor din Sarre a cerut întărirea efectivelor destinate a menține ordinea. Franța s'a văzut nevoită să concentreze trupe la frontiera provinciei, pentru a veni în ajutorul guvernului din Sarre, în caz dacă va fi solicitată în acest sens.

Aceste măsuri de ordin strict polițienesc au provocat o furtună la Berlin. Germania pretinde că Franța nu are nici un drept să intervină în Sarre, pentru a asigura ordinea și libertatea plebiscitului.

Până în prezent, nimic nu este rezolvat. Franța a înaintat Societății Națiunilor, un memoriu, arătând că Hitler vrea să împiedece cu armele plebiscitul.

Dacă nu se va găsi soluția mediatoare, care să fie acceptată și de Franța și de Germania, conflictul armat este inevitabil. Prea mari sunt interesele ambelor state!

Și în așteptarea rezolvării trupelor franceze sunt astfel așezate, încât în 10 minute pot trece în Sarre, iar cele germane, astfel, încât, în timp de 30 minute pot ajunge și ele în Sarre.

Soluția, căreia i se vor supune toți, este în mâna populației și ea și-o va rosti la 13 Ianuarie 1935!...

...Deci două chestiuni profund deosebite, dar egale în primejdia pe care o reprezintă pentru pacea Europei și a lumii.

dr. Tokeramo

D. Goemboes și acuzațiile aduse Ungariei de ziarul „Vreme”

BUDAPESTA. — Corespondenții ziarelor străine au întrebât azi pe d. Gombos ce are de spus cu privire la acuzațiile aduse de ziarul „Vreme”, în legătură cu atentatul dela Marsilia. D. Gombos a răspuns: „Președintele consiliului de ministri al Ungariei consideră ca nedemn de a da vreun răspuns acuzațiilor ziarului „Vreme”.

Când, după întoarcerea din Italia a d-lui Gombos, a declarat că va lupta pe cale pacifică, noi ne-am exprimat îndoiiala. N'am dat crezare unor afirmații de acest fel, venite din Ungaria, pentru că am învățat să cunoaștem sufletul pervers al neastâmpăraților noștri vecini și blestemați asupra lor de eri.

Ungaria, nu numai că nu luptă cu mijloace pacifiste pentru atingerea țintei cu noscută de toată lumea, dar, pe lângă mârșăvie, mai întreprinde și ipocrizia și încă în cel mai murdar fel.

Și iată cum.

În timp ce Gombos umblă pe toate căile să asigure Italia de prietenia Ungariei (Ca și când aceeași ar avea cine știe ce valoare!) pentru a putea scota un sprijin, în timp ce Gombos umblă pela Roma și jură sentimente frățeste d-lui Mussolini, d. Soțanul ne descoperă în „Universul” că Ungaria duce o mârșavă propagandă anti-italiană, în interior. Nici nu ne puteam închipui ca ungurii să poarte în suflet sentimente de prietenie față de statele latine. Conflictul de rasă nu se va putea nivela niciodată, mai

ales că Ungaria are un dinte bine otrăvit și în contra Italiei: Fiume.

În cărțile de școală ungurești, Fiume figurează alături de Ardeal. Iar în cursurile de Caligrafie e prevăzut, cu aprobarea guvernului, ca la exerciții să se folosească fraze ca aceasta: »Fiume perla coroanei maghiare, a fost atribuit Italiei prin tratatul dela Trianon. Dreptatea va fi a noastră».

Iar la Geografie: »Fiume a fost atașat Italiei prin tratatul dela Trianon. Fiecare ungur are datoria, ca luptând pentru integritatea patriei sale, să se gândească și la recăștigarea singurului post maritim maghiar. Nu numai noi avem nevoie de Fiume, ci și pentru el este o condiție de existență să devină iarăș maghiar»...

Cu alte cuvinte, Ungaria vrea să fie și cu mâna sub fustă și cu sufletu'n răi. Sau mai bine, cere prietenia Italiei în contra ei însăși. Toval, nu glumă!

Politica aceasta de ipocrizie e în nota caracterului unguresc.

Nu știm însă până când acțiunile pigmentate de acest caracter, care are și alte laturi mai urite decât

ipocrizia, vor fi trecute cu vederea?

Chestiunea atentatului dela Marsilia nu se va debata la Liga Națiunilor decât în sesiunea din Ianuarie. E bine. Până atunci nimbului de pe fruntea Ungariei se vor adăuga și alte fapte frumoase. Ne temem însă că acest ciot, simțind funia tot mai strânsă în jurul gâtului, va comite acte de cari nu ne va putea compensa nici o sancționare. Căci iată mijloacele pacifice pe cari le profesază Gombos: „Vitejia ungurească ne va ajuta să recucerim teritoriile pierdute și să spargem cătușele”.

Adică vitejia nu diplomație...

Și această vitejie e infiltrată în sufletele puilor de unguri, dirijată fiind în contra „asupritorilor” din ținuturile pierdute (între cari e și Fiume).

Să fie atenți deci toți cei cărora Ungaria le cere sprijinul! Un astfel de comerciant nu se mulțumește numai să te înșele și trădeze, ci îți pune și bombe sub scaun.

Urit caracter!

d. c.

D. Victor Slăvescu, ministrul de finanțe la Timișoara și Arad

— Consfătuirea dela Camera de comerț și industrie din Timișoara. — Sosirea la Arad. — Cuvântarea dela Primărie —

Duminecă dimineață, în sala de festivități a Camerei de industrie și comerț din Timișoara, a avut loc o consfătuire între reprezentanții băncilor, industriei și ai comerțului, la care a participat și d. Vic-

tor Slăvescu, ministrul de finanțe.

Cu această ocazie d sa a făcut o expunere amănunțită a avantajilor ce le oferă împrumutul intern, de înzestrare, lansat de actualul guvern.

Cuvântarea d-lui Victor Slăvescu

Am crezut că e de datoria mea, ca atunci când am lansat acest împrumut, să vin aici al Timișoara — al doilea centru important din țară, după București — din punct de vedere comercial și industrial. Imi amințesc, cu plăcere, de colaborarea mea cu d-voastră, până acum 15 ani. Trebuie să știți că sunt tot acela de atunci. Pun mare speranță pe relațiile mele personale de aici și am convingerea că d-voastră, reprezentanții industriei și ai comerțului, imi veți da un concurs prețios.

Împrumutul de înzestrare se prezintă în cele mai bune condiții. Nici o altă afacere comercială nu prezintă atâtea garanții. Vreau să vă arăt utilitatea și valoarea de plasament a acestui împrumut. În primul rând, siguranța valutară. Statul garantează

plata în valoarea leului stabilit. Eu vă asigur că statul își ia acest angajament. În al doilea rând, subscriitorii au avantajul de a nu mai plăti nici un fel de impozit către stat, comună sau județ; și în fine, am luat măsuri ca aceste titluri să fie lombardabile la banca națională a României, atunci când aveți nevoie urgentă. Pentru 880 de lei, se dau 1200, deosebit un mare număr de premii cari vor forma milionari. Din acest punct de vedere aveți convingerea, că acest împrumut constituie pentru fiecare un avantaj. Ați ajuns ca cetățeni ai statului să vă faceți datoria, atunci când vi se solicită obolul.

Mi s'a părut că e cel mai logic și loial lucru, să merg pe un drum clar și să lansez acest împrumut, fără a utiliza alte mij-

loace. Am adâncă convingere că sunteți buni cetățeni ai statului și veți aduce dovada că nu m'am înșelat.

Bugetul e reparat de împrumut. El va fi întrebuințat numai pentru înzestrarea țării. E în interesul dv. să ajutați statul, fiind vorba de o acțiune de stat bine chibzuită. E un credit de înzestrare, nu de investiție.

Eu vă mulțumesc de mai înainte de concursul dv. și nu mă indoiesc că glasul un om cinstit, care vorbește în numele guvernului, va fi înțeles. Sunt deasemeni, convins că voi afla dela dv. cele mai bune vești.

Pentru că am aflat că sunt unii dintre dv. cari vor să vorbească cu mine, aci vă stau la dispoziție.

Alte cuvântări

D. Ionescu Frotta, președintele Camerei de industrie și comerț din Timișoara, arată că instituția pe care o conduce a subscris sume de un milion.

D. Pompiliu Cioban, în numele proprietarilor de case, (Continuarea în pagina III-a.)

O înfrângere meritată

— Ripensia, CAO, Universitatea, Venus învingătoare. —
— Jiul a dispus de RGMT —

Juventus — Gloria 2:1 (2:0)

Frumos!

Când am ieșit de pe arenă, o mână unde ne țineam câștigă juventuștii a trecut pe lângă grup și ne-au strigat: — „Hei, arădani, v'am bătut la voi acasă!”

Să nu fie pe capul Gloriei ce i-am dorit atunci!...

Da, Juventus ne-a bătut acasă la noi unde ne țineam atotputernici, un fel de „Invincibile armată”. Dar tot ca și această „invincibilă” armată am pățit și noi. Ne-a înghițit furtuna. Și cine-i de vină? Numai și numai conducătorii.

E bine știut că Gloria nu e o echipă care știe și nu va fi niciodată. E o echipă care se poate însuși. Atâta tot. După jocurile pe cari le-a produs în primele mittempuri ale ultimelor 4 matchuri, nici pe lângă cea mai mare bunăvoință nu ne putem imagina măcar că Gloria ar ști să joace.

Nimic frumos. Nimic sigur, nimic condus de minte. Zăpăceala, passecuc și trimise la adversar, lufturi și mai ales mingi aștea. Dar ceace este mai enervant, e încetineala cu care se mișcă toți. Parcă ar avea intenționat să piardă mingea și matchul. Nici atunci când s'ar spune că Gloria e însușită, jucătorii nu sunt destul de repezi. Așteaptă pară maldăiață în gura lui nătăfleată.

Dar în fața porții? — Ei bine, să ai nervi de oțel și tot explodezi. Domnule, parcă, măgarii, ar avea picioare de lut. Se „neure” n ele, se „ntorc în jurul mingii, se zăpăcesc, nu pasează, nici nu shootează ci dau mingea ori afară ori drept în piciorul fundașului adversar.

Asta-i Gloria.

Nici tu antrenament cum se cade, nici tu oameni nici tu conducere. Mai bine s'o lăsăm baltă ca să ne înecăm în rușinea pe care ne-o aduce pe cap.

Boșneac e desorientat. Cu antrenamentul glorist (ștofișt)!!... Hustik are scăpări pe cari vrea să le transforme în „internaționale” strigându-i lui Ockroes să prindă. De ceilalți nici nu mai vorbim. Risicăm să ne reedităm enervarea de ieri.

Cu atâtea schimbări nefericite și de manieră amefastă, Gloria va rămâne tot în condițiile de ieri. Și așa, mai bine, fără ea!

O să credeți că judecăm pălmas, în urma eșecurilor din ultimele două Dumineci. Nu, domnilor. Am judecat până acum pălmas.

Gloria își merită faima pe care o are la București.

Juventus începe. Încă din primele minute ineficiența gloristilor în fața porții, prevestește înfrângerea. Mercea și Fodor ratează două ocazii de marcă. În minutul 5 Maior deschide pe Cristescu care print' o lovitură puternică marchează (1:0). În minutul 8 Dobra trage fulgerător milimetric lângă bară. O bombă de a lui Palmer care face exhibiții în postul de mijloc ajunge în bară. În minutul 14, Aliman primește o mingă dela Mercea, dar o scapă. În minutul următor poarta Gloriei este periclitată, de combinația Cristescu—Maior—Bârlea, dar ultimul trimite peste bară. Acțiunile Juventusului aduc marcarea celui de al doilea goal în minutul 22, tot de Cristescu, print' o bombă trimisă în colțul stâng (2:0). Jocul infect al Gloriei enervează publicul și înceosebi pe suporteri cari caută a se răzuna pe arbitru pe motiv că ar părtini pe Juventus.

În minutul 28 Crețeanu după ce a prins mingea este lovit de Mercea peste picioare, cauzând prin aceasta un mic tumult. Mijlocașii

Gloriei inexistenți și mai ales Faur care parcă ar fi legat prietenie cu Braun așa îi passa.

Fanaticii suporteri ai Gloriei după ce tot publicul și-a pierdut încrederea în Gloria, dictează: Haide Gloria!... Și aceasta parcă pentru a se consuma mai repede prima repriză pentru ca în cea secundă noua tactică a Gloriei să surelaseze pe Juventus. Halall!...

Dar și în repriza doua Gloria este aceeași numai enervarea suporterilor a crescut.

În minutul 5 Igna trimite cu capul spre poartă Neacșu salvează în corner care rămâne fără efect. Liniia de mijlocăși a Gloriei care este stearsă, dă mult de lucru cuplului Hustik—Variassi, cari au avut de îndeplinit ambele funcțiuni.

În minutul 9 Bârlea după ce trece de Variassi, trage puternic, Hustik scoate cu pieptul.

Ripensia — CFR 2:0 (1:0)

Partida de ieri dela Timișoara, dintre Ripensia și CFR, a prilejuit celor aproape 3000 de spectatori 90 de minute de încordare nervoasă, de surescitare. Jocul foarte spectaculos din cauza dărzenia a fost de o ineficiență exasperantă. Ripensia a dominat tot timpul și, dacă n'ar fi fost urmărită de un ghinion stupid, putea să învingă cu cel puțin 4 goaluri diferență. Toate incursiunile Ripensiei se terminau în out.

Din clipă în clipă mingea trecea milimetric pe lângă barele porții lui Theimler, eroicul portar, cefarist. Dealtfel liria de înaintași a Ripensiei a fost în formă cam slabă. Singur Bindea și Schwartz cari au muncit cu folos. Dobași inexistent. La fel Ciolac se făcea remarcat din când în când, cu câte o gafă... Cotormanu același ghidus, dar ceva mai util.

Dela CFR cel mai bun a fost Theimler, urmat imediat de Vintilă Corini.

Theimler a apărut la disperare. Fără el scorul era altul. Vintilă și-a bătut joc de Dobași, subtilizându-i toate mingile.

După 22 de minute de joc confuz Bindea centrează și Schwartz reia imparabil, deschizând scorul.

Până la sfârșitul reprizei situația rămâne neschimbată.

În al doilea mi-temps lupta se întetește și brutalitățile încep să abunde. Ripensia toată joacă la poarta CFR-ului. Mereu se penalizează: fault, out, off-side, etc., dar goal nu. Către sfârșitul partidei, în minutul 40, tot Schwartz e acela care stabilește rezultatul final de 2:0 pentru Ripensia.

Ripensia: Pavlovici, — Burger, Hoksáry, — Deheleanu, Cotormanu Lăcătuș, — Bindea, Lazăr, Schwartz, (Ciolac), Ciolac (Schwartz), Dobași. CFR: Theimler, — Roșculeț, Uilaki, — Vintilă Wetzter, Cuedan, — Florescu, Boblea, Stroek, Međve, Attila.

A arbitrat corect d. Seliceanu (Cluj).

Off-side

Oradea: CAO—Crișana 3:1 (1:0). Arbitru d. D. Xifando. Au marcat: Chiroiu, Bodola, Cociș și Matei.

București. Venus—România 1:0 (0:0). Arbitru d. Oravetz. Clujenii au rezistat până în minutul 20, când Volodea a marcat goalul învingător.

Cluj: „U”—Unirea-Tricolor 3:0 (1:0). Arbitru d. Murgu. Indiscutabil clujenii au fost net superiori.

Folosiți bateriile „Galvani”

Vieța sportivă

Achitarea căpitaului Șiancu

Dezbaterile procesului Șiancu s'au terminat Sâmbătă.

Procurorul general și-a făcut rechizitorul, după care au luat cuvântul avocații apărării.

La orele 9 30 ședința s'a suspendat pentru un sfert de oră.

La revederea, ia cuvântul d. Kirulescu, ultimul din apărare.

La urmă, s'a adus un verdict negativ.

Achitarea căpitaului Șiancu a provocat o manifestație de simpatie.

Memoriul nu va fi discutat în actuala sesiune

Atenția cercurilor diplomatice dela Geneva este concentrată asupra memoriului, pe care urmează să-l depună Jugoslavia în chestia atentatului dela Marsilia. Se va baza pe prevederile art. 11 ale pactului Bigii Națiunilor.

După toate probabilitățile, memoriul nu va fi discutat în actuala sesiune ci la viitoarea sesiune din Ianuarie 1935, deoarece actuala sesiune se va ocupa exclusiv cu chestiunea Sarre.

Decamdată pare bine stabilit că memoriul nu va fi numai aprobat ci va avea asentimentul deplin și al României și Cehoslovaciei.

Conferința d-lui prof. Găvănescu

Sâmbătă 17 Nov. s'a ținut în sala festivă a liceului Moise Nicoară conferința d-lui prof. Găvănescu, având ca subiect „Date noi despre revoluția lui Horia”.

Această conferință e prima, din ciclul aranjat de Tinerele Banatului.

D-sa a voit să aducă la cunoștința publicului cele 50 de documente despre revoluția lui Horia, aflate de părințele Ciuhandu în arhivele județului Arad.

Aceste documente încă n'au văzut lumina zilei în cărțile de istorie a Ardealului.

Unele din aceste documente fac parte din 1888 a lui Nic. Densușianu, însă e incompletă deoarece libertatea i-a fost restrânsă pe acele vremuri de a reda adevărul.

Centrul în jurul căruia se învârt aceste documente e Aradul. Starea de spirit a maghiarilor, inonjurați și închiși de krică între zidurile Cetății-Arad, când au văzut pe țărani răsculați, ajunși până la Radna, Lipova, e redată foarte bine.

Citiți și răspândiți „E c o u l”

Defa atac numai Dobra muncește ca apoi ceilalți să strice totul. În minutul 16 Hustik bate un 16 m., mingea lovindu-se de frontul făcut de bucureșteni revine și Igna pasează Imi Aliman care înscrie 2:1. Atacul Gloriei nu îndrăznește și nu știe să ținutiască poarta lui Crețeanu. Mercea când e în o poziție de marcă alunecă și cade se trânteste la pământ pntu a induce în eroare pe arbitru etc...

În minutul 3) Hustik, Variassi lupă cu atacul Juventusului care nu se mușumește cu rezultatul văzând cu cine are de lucru. Cristescu trimite puternic iar Hustik salvează iarăși cu pieptul.

Egalarea este departe, iar sfârșitul matchului aproape.

Fanaticii suporteri Gloriști susțin că înfrângerea se datorește arbitrului. Așa că după match a urmat scandal.

Au marcat Baciu, Surlașiu și Ploșteanu.

Divizia Națională B.

Seria II.

Petroșani: Jiul—RGMT 4:0 (1:0). Craiova: ILSA—Rovine-Grivița 3:2 (3:2).

Campionate categoria I Arad

Hacoab—Transilvania 4:3 (1:2). Alimentația—Juventus 3:1 (2:1).

Campionate categoria I Timișoara

Electrica—Politehnica 1:1 (0:1). Banatul—Fratelia 3:1 (1:1). Rapid—Unirea 6:2 (3:1).

La 1 Decembrie apare „Fruncea”

Sâmbătă 1 Decembrie a. c. apare primul număr din „Fruncea”, revistă familiară pentru cultură și comentarea actualității. „Fruncea” va apărea în fiecare Sâmbătă, aducând toate noutățile săptămânii, cu eșee și gravuri și cu un bogat material beletristic și distractiv. Director: inginer Nicolae Ivan. Prețul unui exemplar 5 lei. Număr de probă trimite oricui revista „Fruncea”, Timișoara V. strada Balta Verde 2.

Censornice, Inele de logodnă se cumpără etnin la

CSÁKY

Arad, vis-à-vis de biserica luterană

Un adevărat eveniment artistic la Arad

— Concertul de canto al d-nei Antoinette Trandafirescu Eremie —

Prea puțini dintre cititorii noștri, vor fi auzit de numele cântăreței românce d-na Antoinette Trandafirescu-Eremie, despre care abea acum aflăm și noi, că face parte din renumitul ansamblu al Operei „Doina” din Milano.

Nu mai colecționarii pasionați ai evenimentelor cu adevărat artistice, pot să precizeze că în toamna anului 1931 coloanele tuturor ziarelor românești au reproduș, cum era natural, elogiile aduse de presa străină unei

noui primadone angajată la Opera „Doina” din Milano. Se numea atunci d-șoara Antoinette Trandafirescu și despre succesul pe care l-a avut în interpretarea rolului Gildei, din „Rigoletto” a scris coloane întregi întreaga presă italiană. Soprana legeră a operei italiene, va concerta în orașul nostru în seara zilei de Sâmbătă 24 Noembrie a. c. Asupra celor ce s'a scris în presa românească și italiană, despre succesele minunatei soprane, vom reveni.

Cinematogra

CENTRAL

Programul de azi:

Casa

amintirilor

Kay Francis,

Ricardo Cortez

Gene Raymond

Reprezentațiile

a orele 5, 7.15 și 9.15 seara

Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Programul de azi:

Simfonia

iubirii

Gloria Stuart

John Boles

Reprezentațiile

la orele 5, 7.15 și 9.15 seara

Taxele de intrare:

lei 8, 12, 15 și 20, incluziv taxabrul aviației.

CORSO

Programul de azi:

La orele 3, 5, 7 $\frac{1}{2}$, 9 $\frac{1}{2}$

Bărbați moderni și femeile azi în filmul cel mai mare 5 staruri rezumite

Sborul

de

noapte

John Barrymore,

Helene Hayes,

Lionel Barrymore,

Mirna Loy,

Clark Gable

URANIA

Programul de azi:

La orele 3 cu prețuri reduse

la orele 5, 7 $\frac{1}{2}$, și 9 $\frac{1}{2}$

Cel mai splendid film

Pisica și

Violina

Ramon Novarro

Janette McDonald

și pentru prima oară în Arad

The Martiny's

Trio acrobatic.

Dacă iubiți adevărul; dacă aprobați campaniile noastre de salubritate națională, aveți singura posibilitate de a susține eforturile noastre: PLĂTINDU-VĂ ABONAMENTELE ȘI ABONÂND PE AMICII VOȘTRI.

D. Victor Slăvescu, ministrul de finanțe la Timișoara și Arad

(Urmare din pag. I-a)

salută pe d. ministru și îl mulțumește pentru informațiile ce a binevoit să le dea, asigurându-l totodată că proprietarii vor semna împrumutul.

D. Titu Ionaș, președintele bursei, îl asigură că toți co-

mercianții vor subscrie la împrumut și că are profunde convingeri că țara e pusă în mâini bune.

După acestea au urmat audiențele la d. ministru.

D. V. Slăvescu la Arad

Ieri, la orele 3 d. m. a sosit în Arad, venind dela Timișoara, d. Victor Slăvescu, ministrul finanțelor care se afla într'un turneu de propagandă în favoarea împrumutului de înzestrare a țării. D-sa a fost așteptat de toți reprezentanții autorităților, precum și cei ai vieții industriale și comerciale, în sala de ședințe a primăriei municipiului. La intrarea sa în sala, plină până la ultimul loc, toți cei de față, au izbucnit în aplauze. D. ministru a fost însoțit de d. dr. Mihai Mărcuș, președintele organizației liberale a județului, de d. dr. Ioan Groza, prefectul județului, dr. Ioan Ursu, primarul municipiului și d. dr. Romulus Coțoiu, deputat de Arad.

Primul, a luat cuvântul d. dr. Ioan Ursu, președintele comisiei interimare, care a spus că țara are nevoie de sprijinul cetățenilor, țara are nevoie de înzestrare, deci toți cetățenii sunt datori să împrumute statul, pentru că se împrumută pe ei înșiși. După cuvântul d-lui dr. Mihai Mărcuș, care salută și urează d-lui ministru Victor Slăvescu bun venit, în numele populației orașului și județului Arad, făcându-se interpretul celor prezenți și exprimă mulțumiri pentru că a descins din nou la Arad. Lucru foarte explicabil, deoarece orașul nostru a fost precaut în ce privește chestiunile financiare, trecând mai ușor peste criza care părea să se permanentizeze.

După cuvântarea d-lui dr. Mărcuș, a luat cuvântul d. ministru Slăvescu, care a spus următoarele:

Cuvântarea d-lui V. Slăvescu

Am socotit o datorie elementară și sufletească să vii la Arad, să fac un apel verbal la toată suflarea, pentru împrumutul intern și de înzestrare a țării. Nu pentru mine ci pentru țară. Imi amintesc, că acum câțiva ani, — imediat după unire, — am stat la Arad mai mult timp. Și mi-am dat seama despre felul cuminte cum s'au purtat finanțele acestui oraș. Deci, știind ce putei financiarie zac aici, n'am putut, ca'n primele vizite prin orașele țării să nu vizitez prin tre cele dintâi Aradul. Viu ca un sol, aduc cuvântul țării, care prin mine vă roagă să subscrieți cu toții la împrumutul de înzestrare a țării. În schimbul banilor ce-i veți da, veți primi o hârtie semnată de mine. Acest prospect — am semnat în numele guvernului și a țării. Și-mi dau bine seama de actul ce l-am făcut când mi-am pus semnătura pe el, știind ce însemnează a-ți semna numele pe un astfel de act, căci de

meserie am fost director de bancă și deci nu poate nimeni bănui că am făcut un lucru nesigur. De aceea nimeni nu trebuie să se îndoiască, de cele cuprinse în prospect. Căci datoria morală ce mi-am asumat-o semnând acest act și mai mult, moralul statutului angajându-l prin emisiunea acestor prospecte, ele fiind emise în numele lui, nu pot fi călcate în picioare de nimeni. Căci statul a crezut de cuviință să ceară cetățenilor un împrumut, care să învieze viața economică, așa că banii vor merge numai pentru scopuri de întărire a țării. Nici un ban nu va trece la alte întreprinderi, — golurile bugetare, alte plăți, etc. — ci numai pentru înzestrarea țării cu armament și pentru operele de construcție a României Mari. Așa că orice cetățean trebuie să subscrie fără teamă și cu deplină încredere, căci statul își va face complet datoria, respectând toate obligațiile din prospect, fără nici o discuție. Fac un apel special arădanilor, rugându-i să semneze la împrumut, rugăminte pe care o îndrept în mod special către comercianții și industriașii Aradului, dela care țara și ministrul finanțelor așteaptă ajutor, căci, domnilor, țara trebuie ajutăată cu orice preț și cu orice jertfă. Țin să vă asigur încă odată că banii se vor întrebuița exclusiv pentru înflorirea și prosperarea României Mari.

Ultimele cuvinte ale d-lui ministru Victor Slăvescu, au fost acoperite de aplauze furtunoase.

După ce d. ministru declară că după terminarea consfătuirei stă la dispoziția celor ce doresc diverse informațiuni asupra împrumutului, d. deputat dr. Romulus Coțoiu, traduce în limba maghiară cuvântarea d-lui ministru.

D. Ștefan Mateescu, președintele Camerei de Industrie și Comerț, mulțumește d-lui ministru pentru vizita și cuvintele rostite, apoi îl asigură, în numele comercianților și industriașilor din Arad, că vor da tot sprijinul pentru realizarea împrumutului de înzestrare.

D. Sava Damian Ștengariu, în numele muncitorilor, spune că mesele muncitoare simțesc greutatea țării și subscriu la împrumut, însă să nu se facă nici un fel de presiune asupra lor pentru a subscrie.

După cele spuse d. Sava Damian, se ridică din nou d. ministru și spune că niciodată nu s'a gândit ca să constrângă pe muncitori, totdeauna a apelat la bunul simț și conștiința muncitorilor români. Căci foloasele împrumutului se vor resfrânge a-

supra lor prin inițierea unor lucrări publice unde ei vor găsi plasament, deci și viața lor va prospera.

În legătură cu aceste, d. ing. Butoiescu ia cuvântul și spune că muncitorii subscriu la împrumutul de înzestrare cu dragă inimă, patronul lor trebuie însă, să pună problema în mod potrivit. Arată metoda întrebuițată de d-sa la Uzina Electrică, a cărei muncitori au scris aproape 100.000 lei la împrumutul de înzestrare.

D. Krausz, delegatul fabricii de produse chimice „Azuroi” din Arad, roagă pe d. ministru al finanțelor ca să facă fabricii înlesniri la importarea în cantități mari a unor substanțe chimice de cari fabrica are nevoie pentru producțiile sale, în schimb promite d-lui ministru, că fabrica, din produsul realizat de pe urma substanțelor importate, este dispusă să subscrie o cotă de 15 la sută. Tot atunci, d. Krausz, anunțat că fabrica a semnat și până acum, suma de un milion de lei. Declarațiile d-lui Krausz au făcut o impresiune deosebit de bună asupra d-lui ministru Victor Slăvescu, chemându-l într'o scurtă audiență în cabinetul d-lui primar

D. dr. Ioan Groza, aduce d-lui ministru mulțumiri, în numele populației județului Arad, anunțându-l cu o deosebită satisfacție că în județ succesul împrumutului este asigurat. Aduce ca exemplu plasa Pecica unde s'au semnat mai multe milioane de lei și remarcă în mod special comuna Pecica, care singură a scris suma de patru milioane lei. Spune că dacă Pecica a scris patru milioane lei, Aradul trebuie să subscrie cel puțin 150 milioane de lei.

După acestea ședința publică a luat sfârșit, iar reprezentanții autorităților și reprezentanții vieții industriale și comerciale a Aradului au fost prezentați d-lui ministru al finanțelor.

La orele 12 noaptea, cu rapidul de București, d. ministru Victor Slăvescu a părăsit Aradul, îndreptându-se spre Sibiu.

Târgul săptămânal din piața Mihai Viteazul

Am scris la timpul său că se va permite ținerea unui târg săptămânal de legume și alimente, în piața Mihai Viteazul.

Această dorință a locuitorilor din firul acestei piețe a și fost îndeplinită. Și ca să dovedească acești locuitori, că pretențiile lor au fost îndeplinite, au năvălit ca pomană.

Târgul din piața Mihai Viteazul a fost o inspirație fericită.

Nădăjdum, că d. I. Ursu va merge cu pași siguri și rezezi pe calea satisfacerii înțelepte a dezideratelor justificate ale cetățenilor în fruntea cărora este.

Lupta în jurul postului de secretar general dela municipiul Timișoara

— Contenciosul administrativ se va pronunța la 23 Noembrie —

Curtea de Apel din Timișoara s. III, în completul d-lor președinte Pavelescu și consilieri Miclea și Popescu, a judecat Vineri săptămâna trecută acțiunile de contencios întentate de d-nii dr. Eutimie Loichița și Emil Grădinaru, șefi de serviciu la primăria municipiului Timișoara, împotriva deciziei de numire a d-lui dr. Nicolae Table în funcția de secretar general al municipiului.

Reprezentantul secretarului general, d. avocat dr. Vichentie Murărescu, a ridicat un incident de incompatibilitate a acțiunii, pe motiv că cei doi reclamanți nu ar avea un drept legal ca să fie numiți, drept care să fie opozabil autorității respective — în speță municipiului — și a invocat, în argumentarea acestei susțineri, o jurisprudență a Inaltei Curți de Casație.

Reprezentantul reclamanților, d. avocat dr. Romul Miclea, a arătat că dacă s'ar accepta de adevărată această teorie juridică, ar însemna ca pe cale jurisprudențială să se scoată din vigoare atât statu-

tul funcționarilor publici, cât și legea contenciosului administrativ, două legi fundamentale în organizația noastră de stat. Nu este însă admisibil ca puterea judecătorească — în atribuțiunile căreia s'a dat controlul actelor autorităților administrative — să renunțe la acest drept al ei, producând o dăunătoare confuzie în principiul separațiunii puterilor în stat. Cu teoria reprezentantului secretarului general al municipiului Timișoara, s'ar ajunge la anarhie, pentru că nu s'ar mai putea anula vreun act abuziv și ilegal de numire în funcțiile publice. În felul acesta călcarea textelor de lege și desconsiderarea drepturilor funcționarilor de carieră ar fi la ordinea zilei și s'ar politicianiza încetul cu încetul întreaga noastră organizație de stat.

Curtea de Apel a rămas în deliberare până la 23 Noembrie, când se va pronunța în acest proces, urmărit cu mult interes de toate cercurile funcționărești, îndeosebi de cele dela municipiul Timișoara.

Solemnitatea dela Covasânt

Harnica curie a cercetașilor dela liceul Moise Nicoară, s'a deplasat Duminică 18 Nov. împreună cu d. director al liceului Ascaniu Crișan, prof. N. Blaga și comandantul ei prof. Toma Streilicovsky în comuna Covasânt.

În gara Covasânt, a fost primită de notabilitățile din sat, iar corul „Căminului cultural” din localitate a intonat un „bine ați venit”.

Sala Căminului cultural fiind prea puțin încăpătoare față de publicul asistent, s'a recurs la soluția de a se ține șezătoarea în curtea Căminului.

Învățătorul d. Dijmaiescu, urează un „bun venit” oaspeților, mulțumindu-le de interesul ce-l poartă față de comuna lor.

D. Ascaniu Crișan, directorul liceului Moise Nicoară, răspunde d-lui Dijmaiescu: comuna e plămânul statului, deci acesta trebuie ajutat și nu trebuie să-l lăsăm să se otrăvească.

Apoi corul cercetașilor intonează:

„Imn religios”.
D. profesor N. Blaga vorbește publicului asistent despre datoriile copilului de azi față de sine însuși, de familie, și față de neam și țară, amintind și mijloace de cultură pentru el. Și-apoi a urmat executarea unui program variat.
Preotul comunei Gh. Balta

mulțumește tinerilor cercetași întreg publicul asistent s'a arătat deplin mulțumit.

În ziua în care s'a desfășurat în Căminul Cultural Podgoria șezătoarea cercetașilor din Arad, s'a comemorat și un an de aport public adus țăranilor.

Căminul Cultural Podgoria din Covasânt a fost clădit din inițiativa d-lui învățător Dijmaiescu.

Într'o comună curat românească de peste 3000 de suflete, era o necesitate de ordin cultural un astfel de cămin.

Azi acest cămin datorită în mare parte harnicului învățător d. Dijmaiescu e dotat cu toate cele trebuitoare.

O bibliotecă de 500 cărți și un număr destul de mare reviste abonate. Numărul cettlorilor a crescut considerabil, mai mult de jumătate din comună, schimbă azi cărți săptămânal.

Săptămânal se țin mici conferințe, sau când acestea lipsesc, ascultă publicul la radio.

O farmacie a căminului condusă de învățătorul Dijmaiescu funcționează de mai mult de un an slujind pe localnici cu medicamente aproape gratuit. Oare acest cămin cultural nu este un model. Astfel de comune cu astfel de așezăminte culturale sunt puține.

Până când? L. C. C.

Formidabila înarmare a Germaniei

D. Winston Churchill a ținut o cuvântare la radio asupra cauzelor războiului, arătând imposibilitatea pentru Marea Britanie de a urmări o politică de izolare și de a se lăsa dezarmată.

Oratorul a arătat apoi că vechiul sistem de alianțe duc la războiu. Nu există o altă alternativă decât un sistem de majorități colective, care să asigure securitatea generală.

D. Churchill a declarat că

nu vede un instrument mai potrivit pentru prevenirea războiului decât Societatea Națiunilor.

D-sa a demonstrat apoi că nu mai există nici cea mai mică umbră de îndoială asupra formidabilei înarmări a Germaniei. Aceasta este cu atât mai primejdios, a continuat d-sa, cu cât alte state sunt dezarmate. În consecință, d. Churchill a subliniat că Marea Britanie să posede o aviație cât mai puternică.

Asociația învățătorilor din Banat sărbătorește pe d. dr. Angelescu

— Ministrul Instrucțiunii asistă la festivitate —

Eri, Duminecă, Timișoara a format cadrul unei impozante manifestații de simpatie, făcută de „Asociația învățătorilor din Banat”, întrunită în congres general, d-lui dr. Constantin Angelescu, ministrul instrucțiunii publice. Tot cu această ocazie

Cum au decurs festivitățile

D. ministru C. Angelescu a sosit în Timișoara la orele 8 dimineața, venind de la București. D-sa a fost întâmpinat în gară de autorități, de congresiști și de notabilitățile orașului. Cu toate că ploua, un public numeros a ținut să-l vadă și să-l aclame. După o scurtă vizită la prefectura de județ, d-sa a plecat cu mașina în comuna Jadani, unde a asistat la sfîntirea troițelor ridicate în amintirea marelui pedagog, Mihai Roșu Martinovici și a omului politic și ziarist Ion Iovița. După această solemnitate, d-sa s'a reîntors la Timișoara unde a luat parte la punerea pietrelor fundamentale a două școli — una în Freidorful-nou și alta în Mehala — și la inaugurarea unei grădini de copii.

Ședința festivă dela teatrul municipal

După masă, la orele 6, a avut loc la teatrul municipal o ședință festivă — organizată de Asociația învățătorilor din Banat — pentru sărbătorirea d-lui ministru dr. C. Angelescu. Primit în uralele asistenței, d. ministru ia loc într-o lojă de avant scenă. În sală se află toate notabilitățile din Timișoara și Banat.

Primul care ia cuvântul e d. *Patrichie Râmneanțu*, președintele Asociației învățătorilor din Banat, apoi d-nii: *P. S. Sa* Episcopul Grigorie al Aradului; prefectul de Timiș-Torontal; *prof. dr. Augustin Coman*, primarul municipiului Timișoara; *Savin Evuțian*, inspector școlar; *Ludovic Cioban*, inspector școlar, etc. Intre cuvântări au avut loc diferite producții reușite, cu caracter artistico-cultural.

Cuvântarea d-lui dr. C. Angelescu

La toate elogiile și urările ce i s'au adus, d. ministru Angelescu — în freneticele și îndelungele aplauze ale asistenței — a răspuns:

Sunt adânc impresionat și mișcat de frumoasa și călduroasa primire și sărbătorire ce mi-ați făcut-o.

După război s'au pus mari și arzătoare probleme, dintre cari cea mai importantă a fost cea culturală. S'a insistat asupra activității mele și eu vă spun că tot ce-am făcut n'ar fi dat roade bune și satisfăcătoare, dacă n'ar fi fost o înțelegere deplină între mine și dv., învățătorii. În afară de problema unificării sufleteste — care după înfăptuirea României Mari nu se putea face decât prin școli — erau alte două probleme: una, răspândirea culturii până în pătura cea mai de jos a neamului și a doua, construirea de școli, deoarece cele existente, atunci, erau deteriorate de război. În această operă de răspândire a culturii am fost ajutat în primul rând de învățătorii. În cele 7800 de școli construite în a-

s'a făcut comemorarea marelui pedagog Mihai Roșu Martinovici, 60 de ani dela înființarea „Reuniunii învățătorilor confesionali” din dieceza Caransebeșului și 10 ani dela alcătuirea marelui „Asociații a învățătorilor din Banat”.

cea epocă, sute de mii de copii au învățat slovă românească, datorită d-voastră, pentru care eu ministrul instrucțiunii vă arăt o profundă recunoștință.

Venit din nou în capul ministerului, am căutat să continui munca întreruptă în anul 1928 și caut și azi să stărpesc analfabetismul, care e o rușine a neamului nostru. Am constatat cu mulțumire că începe să dispară. Mai mult de 80 la sută din copiii frecvențează școlile. Aceasta e datorită d-voastră și ministrul culturii naționale vă aduce recunoștință. Se continuă și azi cu construcția școlilor. În acest an s'au construit 4000 de școli. Azi am pus în acest oraș pia-

N'am văzut în toată România și nici în străinătate o școală mai frumoasă ca aceea ce-am inaugurat azi. Tra fundamentală la două și am inaugurat una nouă.

Opera la care ne-am înhamat și pe care trebuie s'o duc la un rezultat bun, nu se poate înfăptui decât cu ajutorul d-voastră. Am căutat să introduc în învățământ pe cei 9000 de învățători cari mureau de foame, în loc să fie întrebuințați la distrus întinericul. D-voastră sunteți chemați să faceți un mare apostolat. Țara s'a ridicat cu ajutorul d-voastră, căci ați căutat să stărpiți analfabetismul, dar pentru izbândă trebuie să vi se asigure situația materială. M'ați văzut cerând cu insistență să vi se recunoască drepturile, pentru că numai așa puteți înfăptui ceva bun. Ministrul cultelor vă este adânc recunoscător pentru atât ce-ați făcut și vă rog să continuați și în viitor. D-voastră ați pregătit suflete pentru unirea neamului, sunteți datori să vă îngrijiți și de celelalte generații. Al. Pav

„habeant documenta...”

Ministrul de externe jugoslav, Jeftici, a plecat Sâmbătă la Geneva, însoțit de șeful său de cabinet. D. Jeftici duce cu sine documentul asupra răspunderilor atentatului dela Marsilia în baza căruia guvernul jugoslav va cere Ligii Națiunilor să stabilească aceste răspunderi, să le cerceteze și să ia sancțiunile necesare.

Asupra conținutului acestui document se precizează următoarele: el cuprinde pe larg materialul în baza căruia se stabilește răspunderea guvernului ungar, nu numai în ce privește sprijinirea și întreținerea teroristilor cari au participat la atentatul dela Marsilia, dar dovedește în același timp că Ungaria este răspunzătoare pentru o întreagă serie de acțiuni teroriste, plănuită sau executată pe teritoriul jugoslav înainte de săvârșirea acestui atentat. Se arată, în consecință, că modul de a proceda al Ungariei, constituie o violare a statutului Ligii Națiunilor.

Documentul mai cuprinde un bogat material, care a fost pus la dispoziție în urma cercetărilor făcute la Paris, Belgrad și Sofia, în legătură cu atentatul.

Actul de acuzare al Jugoslaviei se bazează pe o serie de note verbale ale guvernului dela Belgrad prin care s'a protestat împotriva activității teroristilor croați pe teritoriul ungar.

D. Jeftici va completa documentul prin memorii destinate tuturor celorlalte guverne în parte.

Demersul guvernului jugoslav are aprobarea unanimă a Franței care a și fost pusă în cunoștință de conținutul documentului.

D. Jeftici are în același timp asentimentul d-lor Titulescu și Benes cu cari va avea și alte consfătuiri la Geneva.

Pregătirea atentatului
Documentul cuprinde ur-

mătoarele amănunte precise despre modul cum s'a plănuț și executat atentatul dela Marsilia:

La 24 Septembrie au fost trasi la sorți la Bistop, acela cari avea să comită atentatul. Au fost aleși după aceea la Nagykanizsa, în prezența lt.-colonelului Percevic, care venise acolo ca reprezentant al dr.-ului Pavelici, Pospisil, Rajici și Kralj.

La 24 Septembrie a sosit acolo și delegatul special al dr.-ului Pavelici, Bzik, iar în ziua următoare cei trei au nlecat cu pașapoarte ungare la Zürich, unde au fost primiți de omul de încredere al dr.-ului Pavelici, Kwaternik, în tovarășia căruia se afla Gheorghieff-Cernozenski Rechterin. Ambii veniseră din Italia în Elveția. Kwaternik avea o scrisoare a dr.-ului Pavelici, prin care era desemnat ca șef al operațiunilor.

În aceeași zi, cei cinci teroriști au plecat la Lausanne, unde si-au schimbat pașapoartele unorești cu pașapoarte cehoslovace false. Întreaga bandă a plecat prin Thozon și Evian les Bains la Paris, unde au descins în diverse hoteluri. Prezența lor la Paris a fost confirmată de patronii acestor hoteluri.

Kwaternik, Gheorghieff și Kralj au plecat la 6 Octombrie la Avignon, unde s'au întâlnit cu misteriosul Peter și cu presupusa Maria Vondracec. La 8 Octombrie, banda a sosit la Aix en Provence unde Kwaternik a dat, în prezența lui Peter și a femeii blonde, instrucțiuni lui Gheorghieff și Kralj asupra modului cum să comită atentatul.

În dimineața de 9 Octombrie, Peter a dat lui Gheorghieff și Kralj, bombe și pistoalele automate, iar peste câteva ore, s'a comis oribila crimă.

Faimosul Richard Kun, condamnat în afacerea spiritului negru dela Timișoara, vrea să fie grațiat...

— De ce nu se execută o sentință definitivă a Casatei? —

Se știe că printre condamnații afacerilor cu spiritul negru dela Timișoara figurează și faimosul Richard Kun, fost vice-președinte al Camerei de comerț, pentru a cărui achitare s'au depus stăruinți enorme și s'au făcut multe intervenții ilicite, în timpul cât procesul a fost pendinte în fața instanțelor din Timișoara.

Cu toate că Richard Kun a rămas definitiv condamnat la șase luni închisoare corecțională, sentința fiindu-i confirmată și de Casatie, el n'a fost încarcerat nici până acum — și noi ne-am întrebat adeseori cărei noi intervenții oculte se datorește împrejurarea că unul dintre principalii autori ai traficurilor cu spiritul negru, prin cari statul a fost păgubit cu taxe de miliarde, n'a fost trimis încă să-și ispășească pedeapsa pe care i-a dat-o justiția.

O informație, pe care o credem temeinică pentrucă ne vine din cercuri avocațesti inițiate, ne spune că dosarul spirtarului negru Richard Kun se găsește în momentul de față la Curtea de Apel din Timișoara și că anumiți avocați pun la cale o cerere de grațiere la excepțional a condamnatului Richard Kun.

Ni se mai spune că de aceste mașinațiuni nu este strein un avocat minoritar, om al actualului regim, care s'a lăudat că va obține în scurt timp un raport favorabil lui Richard Kun, o piesă executivă în procedura de grațiere pe care au început-o susținătorii celui naufragiat în spiritul negru.

Separat de aceste mașinațiuni se spune că s'ar încerca și o revizuire a procesului spirtarilor negri din Timișoara, cu unicul scop de a fi salvat acelaș, faimos și vinovat Richard Kun.

Inregistrând toate aceste informațiuni, de a căror temeinicie, repetăm, nu ne îndoiim, pentru că ele pornesc din cercuri avocațesti în curent cu cele ce se laudă unii și alții dintre susținătorii spirtarilor negri, nu ne îndoiim nici un moment că justiția timișoreană va fi trează și va ști să respingă orice tentativă care tinde a știrbi autoritatea lucrurilor judecate.

Vom veghea de altfel ca tentativele acestea să fie demascate și să se ardă toți cei ce s'ar întinde cu mână necurată să păteze o sentință judecătorească definitivă, care nu mai așteaptă decât un singur lucru: să fie executată.

* In sfârșit!...

— În Jugoslavia s'a început aplicarea convenției școlare cu România —

Inregistrăm astăzi o știre foarte îmbucurătoare, nu numai pentru frații noștri din Jugoslavia, — ci și pentru noi toți românii.

Anume, d. prof. dr. Petre Ionescu, care se afla de mai mult timp la Belgrad, a reușit, după atâtea luni de înfrigurată așteptare să determine pe jugoslavi să pună în aplicare ceace semnaseră pe hârtie. După cele raportate de d-sa d-lui ministru Angelescu, reese că cele fixate în convențiune, au început să fie aplicate.

Se afirmă că ministerul instrucțiunii din Jugoslavia, pe lângă cei numai 15 învățători români pe cari i-am avut în Jugoslavia, a mai numit zilele acestea încă un număr de 10 învățători români, de cetățenie jugoslavă, cari și-au făcut studiile în România. Iar pe măsură ce se vor face locuri vacante, prin mutarea învățătorilor sârbi din satele românești, în urma măsurilor luate de ministerul de mai sus, se vor mai numi alți 60 învățători români, cari vor fi trimiși în Jugoslavia din România.

În afară de învățătorii, vor fi detașați din ministerul nostru de instrucție și mai mulți profesori necesari pentru ocuparea catedrelor de l. română și alte obiecte ce se propun în românește la liceul sârbesc de stat din Vârșet, unde ni s'au înființat clase paralele românești.

La fel și chestiunea școlii normale românești din Vârșet va fi transată, prin trimiteră de profesori din România, căci în convențiune este prevăzută și înființarea unei secțiuni paralele românească, pe lângă preparandia sârbească din Vârșet. Acestea toate se vor aduce

la îndeplinire în cel mai scurt timp — spune d. prof. Ionescu — pe bază de stricte reciprocitate, așa cum prevedea convențiunea existentă. Guvernul jugoslav, natural, va face numirile necesare la școlile sârbești dela noi din țară.

Iată așa dar, că încep să se vadă roadele declarațiilor făcute de d. ministru Angelescu, pe cari le-am semnalat mai zilele trecute în coloanele ziarului nostru. Noi cei dela „Ecuul” care am scris foarte mult în această chestiune, ne mândrim că cele scrise de noi au avut răsunet la cei ce conduc destinele neamului nostru românesc.

Ne mândrim că am putut contribui, prin modestele noastre puteri, la realizarea acestor dorinți vitale, ale fraților din Jugoslavia.

Domnului profesor Ionescu care a plecat cu noi în instrucțiuni la Belgrad și dărim cel mai deplin succes, în îndeplinirea misiunii d-său, printrucă — după cum am mai spus-o — avem toată încrederea că numai dânsul putea înfăptui lucrurile pe cari atâtea ani, nu le-au putut înfăptui alții. Această printrucă nimeni altul nu cunoaște mai bine decât dânsul situația românilor din Jugoslavia.

Noi, vom fi întotdeauna la postul nostru și ne vom interesa în deaproape de aceste lucruri.

Noi ne cunoaștem foarte bine rostul ce-l avem aici, ziar la granița de Vest a țării și vom ști să ne facem datoria întotdeauna, după cum ne-am făcut-o, cu orice curi, printrucă opinia publică să fie bine și la timp informată.